Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten -Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Directie Koninkrijksrelaties

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Kenmerk
2017-0000482750

Uw kenmerk

Bijlage(n)
1

Datum 6 oktober 2017

Betreft Aanbieding halfjaarlijkse rapportage eerste helft 2017 Cft-BES

Hierbij zend ik u ter informatie de halfjaarrapportage van het College financieel toezicht voor de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba over de eerste helft van 2017. Gelet op de gevolgen van orkaan Irma, dient opgemerkt te worden dat de beschreven feiten over Saba en Sint Eustatius grote mate van onzekerheid kennen.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

dr. R.H.A. Plasterk

Halfjaarrapportage

College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba

Januari 2017 – Juni 2017

Inleiding

Artikel 4, lid 2 van de Wet Financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Wet FinBES) bepaalt dat het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Cft) eens per halfjaar schriftelijk verantwoording uitbrengt over zijn werkzaamheden aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), in afschrift aan de bestuurscolleges en de eilandsraden. De voorliggende rapportage gaat in op de periode van januari tot en met juni 2017.

Na een algemeen deel wordt afzonderlijk de stand van zaken over de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba toegelicht voor wat betreft de verantwoording over 2015 en 2016 en de uitvoering van de begroting gedurende 2017. Daarnaast wordt aandacht besteed aan het financieel beheer, het geïntegreerd middelenbeheer (GMB)en de liquiditeitspositie. Deze halfjaarrapportage is afgesloten op 14 juli 2017.

Algemeen

Het Cft heeft in maart j.l. een bezoek gebracht aan Sint Eustatius. In juni van dit jaar zijn Bonaire, Sint Eustatius en Saba bezocht. Tijdens de bezoeken is gesproken met de bestuurscolleges en de eilandsraden van de openbare lichamen alsmede met het Pensioenfonds Caribisch Nederland.

Ter gelegenheid van het afscheid van de voorzitter van het Cft, Prof. dr. Age Bakker is in juni een symposium georganiseerd met als thema ‘Samen verder in het Koninkrijk.’ Daarin zijn de mogelijkheden voor intensivering van de samenwerking in het Koninkrijk besproken, alsmede de noodzaak een duidelijke toekomstvisie neer te zetten voor het Koninkrijk. Tevens is afscheid genomen van het Cft-lid op voordracht van Curaçao, drs. Alberto Romero en het Collegelid op voordracht van Bonaire, St. Eustatius en Saba, Hyden Gittens, MAcc, CPA. Per 1 juli 2017 is de voorzitter van de Colleges, de heer prof. dr. Age Bakker opgevolgd door prof. dr. Raymond Gradus. Daarnaast is per 1 juli 2017 de heer Hyden Gittens opgevolgd door Herbert Domacasé als Collegelid op voordracht van Bonaire, St. Eustatius en Saba.

Daarmee bestaat het College financieel toezicht Bonaire, St. Eustatius en Saba per 1 juli uit Prof. Dr. Raymond Gradus (voorzitter), Mw. Sybilla Dekker (Collegelid op voordracht van Nederland) en Dhr. Herbert Domacasé (Collegelid op voordracht van Bonaire, St. Eustatius en Saba).

Vrije uitkering

De jaarlijkse bijstelling van het BES-fonds, en daarmee de vrije uitkering, vindt plaats op basis van een actueel indexatiecijfer dat per openbaar lichaam afzonderlijk wordt bepaald. Over 2016 was de inflatie laag of vrijwel nihil: Bonaire +0,5%, Sint Eustatius -0,1% en Saba +0,1% (bron: CBS). De vrije uitkering over het jaar 2016 is gelijk gebleven, de openbare lichamen zijn hierover in januari 2017 bericht door BZK. In de tweede helft van 2017 zal de vrije uitkering over 2017 worden vastgesteld. In de begrotingen 2017 van de openbare lichamen wordt uit voorzichtigheid niet uitgegaan van een verhoging.

Onderhoudskosten
Alle drie de openbare lichamen geven al geruime tijd aan dat structurele onderhoudskosten van materiële vaste activa, zoals gebouwen en infrastructuur, niet of niet volledig door het openbaar lichaam gedragen kunnen worden. Vaak is er sprake van een eenmalige investeringsbijdrage vanuit het Rijk voor materiële vaste activa, maar wordt geen of onvoldoende rekening gehouden met een structurele bijdrage voor bijbehorende onderhoudskosten. Het is Saba gelukt om in de begroting 2017 ruimte te vinden voor een duidelijke toename van de begrote onderhoudskosten voor gebouwen. Bonaire heeft een beperkt bedrag opgenomen in haar begroting 2017. Sint Eustatius heeft eveneens een beperkt bedrag opgenomen in de voorgelegde ontwerpbegroting 2017.

Uit de kabinetsreactie op het rapport Spies d.d. 12 mei 2016 is gebleken dat het Cft wordt verzocht om bij de beoordeling en advisering over de begrotingen expliciet aandacht te besteden aan een voldoende reservering voor onderhoud en vervanging van investeringen. Hieraan is invulling gegeven bij de adviezen op de ontwerpbegrotingen 2017. Het Cft heeft vastgesteld dat alle drie openbare lichamen onvoldoende reserveren. Om tot een voldoende reservering te komen is een meerjarig traject noodzakelijk. BZK heeft aangegeven het initiatief te zullen nemen om in gezamenlijkheid met de openbare lichamen en vakdepartementen te komen tot een meerjarig stappenplan dat hieraan invulling dient te geven.

Tijdigheid van indienen rapportages
Een punt van aandacht bij de drie openbare lichamen blijft het tijdig indienen van rapportages. De openbare lichamen hebben aangegeven dat de termijn waarbinnen de uitvoeringsrapportages moeten worden aangeleverd, krap is. Het verlengen van de deadline voor het indienen van de uitvoeringsrapportages van de laatste dag van de maand volgend op het kwartaal, naar 6 weken na afloop van een kwartaal zou tot verbetering kunnen leiden. Het Cft heeft dit punt bij BZK aangevoerd ten behoeve van een eventuele wijziging van de Wet FinBES. Hiermee zou de aanlevertermijn gelijk worden voor het gehele Caribisch deel van het Koninkrijk.

Tijdigheid van indienen jaarrekeningen van deelnemingen
Artikel 9, lid 9 van de Wet FinBES bepaalt dat het bestuurscollege jaarlijks uiterlijk 6 maanden na afloop van het boekjaar de jaarrekeningen van de privaatrechtelijke rechtspersonen waarin het openbaar lichaam deelneemt, aan het Cft ter beschikking stelt. Saba is in staat geweest de jaarcijfers 2016 van drie van de vier deelnemingen in te dienen. Sint Eustatius heeft slechts in beperkte mate jaarrekeningen 2016 van deelnemingen ingediend. Bonaire heeft, ondanks een aantal verzoeken daartoe, nog geen enkele jaarrekening 2015 of 2016 ingediend.

Collectieve sector
Gelijktijdig met het doorzenden van de jaarrekening van elk van de openbare lichamen, rapporteert het Cft in samenwerking met het CBS, over de voorlopige uitgaven-, inkomsten-, tekort- en schuldcijfers van de collectieve sector van het betreffende openbaar lichaam. Ook beoordeelt het Cft dan de rentelastnorm van de collectieve sector, die volgens artikel 11 lid 2 van de Wet FinBES gemiddeld maximaal 0% mag bedragen. De collectieve sector is door het CBS vastgesteld op basis van de 2012 gegevens. In de Wet FinBES is, in tegenstelling tot de Rijkswet Financieel Toezicht, geen vaste termijn opgenomen wanneer de collectieve sector opnieuw vastgesteld dient te worden. Naar het oordeel van het Cft is het redelijk om een vaststellingstermijn van vijf jaar te hanteren. Het Cft

zal de openbare lichamen en BZK in de tweede helft van 2017 verzoeken de collectieve sector opnieuw vast te laten stellen.

De collectieve sector van Bonaire bestaat volgens de jaarrekening 2015 van het openbaar lichaam uit het openbaar lichaam en tien entiteiten. Van deze tien entiteiten zijn er vijf niet meer actief maar nog niet opgeheven. Ondanks verzoeken daartoe, beschikt het Cft van geen van de entiteiten over de jaarrekening 2015. Als gevolg hiervan kan het Cft de rentelast niet bepalen en toetsen aan de rentelastnorm.

De collectieve sector van Sint Eustatius is opgebouwd uit het openbaar lichaam en de Stichting Wegenbouwfonds. Sinds 2012 zijn door het Cft geen financiële stukken van Stichting Wegenbouwfonds ontvangen noch is de entiteit geliquideerd. Deze situatie duurt inmiddels al enkele jaren zonder dat door Sint Eustatius stappen worden gezet om deze problematiek op te lossen. Als gevolg hiervan kan het Cft de rentelast niet bepalen en toetsen aan de rentelastnorm.

Tot de collectieve sector van Saba behoort het openbaar lichaam en de Saba Enhancement Foundation (SEF). De jaarrekening 2016 van SEF is tijdig aan het Cft ter beschikking gesteld waarbij is geconcludeerd dat Saba voldoet aan de rentelastnorm.

Bonaire

Begrotingscyclus 2016-2017

Verantwoording jaarrekening 2016
De jaarrekening 2016 is op 29 juni 2017 aangeboden aan de eilandsraad. Omdat de accountantscontrole nog niet is afgerond, ontbreken de accountantsverklaring en het accountantsverslag. Als gevolg hiervan is de jaarrekening niet volledig en voldoet Bonaire niet aan de wettelijke deadline. Het bestuurscollege heeft op 12 juli 2017 verzocht om uitstel tot uiterlijk 1 september 2017. Op 20 juli 2017 heeft het Cft de minister van BZK geadviseerd om dit uitstel te verlenen.

De jaarrekening 2016 laat een positief saldo zien van USD 2,2 miljoen. Het positief resultaat van 2016, ondanks dat de gerealiseerde baten lager zijn dan begroot, is met name het gevolg van uitgaven die lager dan begroot bleken te zijn, zoals lagere personeelskosten. Van de totale gerealiseerde baten betreft 51.2% (USD 27,3 miljoen) de vrije uitkering. Verder is volgens de jaarrekening USD 16,2 miljoen aan lokale belastingen en heffingen ontvangen. De realisatie aan belastingbaten is USD 1,4 miljoen lager dan in 2015. Met uitzondering van leges, retributies en opcenten zijn in elke belastingcategorie de ontvangsten gedaald. In totaal is USD 5,9 miljoen minder aan baten (belastingen en overige heffingen) gerealiseerd dan begroot.

Uitvoering begroting 2017
De eerste uitvoeringsrapportage 2017 (UR) is met een beperkte vertraging bij het Cft ingediend. In totaal wordt in de eerste UR USD 13,1 miljoen aan baten en USD 11,3 miljoen aan lasten gepresenteerd en daarmee een positief saldo van USD 1,8 miljoen. Dit is conform de verwachtingen. Dit positief saldo heeft verder geen effect op het te verwachten resultaat aan het einde van 2017. Het Cft heeft in zijn reactie op de UR speciale aandacht gevraagd voor het financieel beheer. De vorderingen om te komen tot verbetering van het financieel beheer zijn te beperkt om de door Bonaire gedefinieerde ambitie van een goedkeurende accountantsverklaring over 2017, te realiseren.

Bij de eerste uitvoeringsrapportage is een begrotingswijziging (BW) ingediend. Het Cft heeft hierop een positief advies gegeven. In totaal is USD 7,7 miljoen aan wijzigingen voorgesteld waardoor het begrotingstotaal toeneemt van USD 47,0 miljoen naar USD 54,7 miljoen. De voorgestelde wijzigingen betreffen met name het verwerken van bijzondere uitkeringen in de begroting. Een aantal weken na indiening van de eerste UR, op 31 mei, is een tweede begrotingswijziging ingediend voor USD 2,6 miljoen aan beleidswijzigingen. Om de eerste uitvoeringsrapportage niet te laat in te dienen bij het Cft, is besloten om de begrotingswijzigingen te splitsen in twee delen. De wijzigingen in de tweede BW worden met name gefinancierd uit opgebouwde algemene reserves. Het openbaar lichaam wil deze middelen gebruiken om te investeren in infrastructurele werkzaamheden, automatisering (waaronder nieuwe applicaties voor o.a. erfpacht, grond- en motorrijtuigenbelasting) en promoten van Bonaire als toerismebestemming in het buitenland.

Overige onderwerpen

Financieel beheer

De voortgang op het gebied van financieel beheer is beperkt. Van het in 2016 gestarte traject ter verbetering van het financieel beheer, is een tweetal adviesopdrachten (‘*Niet uit de balans blijkende verplichtingen’* en de ‘*Waardering van de post Kortlopende schulden’)* nog niet afgerond. Voor wat betreft de afgeronde adviestrajecten en daaruit voortvloeiende aanbevelingen, moet nog een implementatieplan worden opgesteld. Het openbaar lichaam Bonaire heeft aangegeven dit plan in de tweede helft van 2017 op te stellen. In de tussentijd is het OLB bezig met het werven van een interne controller die van belang is voor het verbeteren van het AO/IC-proces. Voor wat betreft de waardering van debiteuren en belastingvorderingen, is het OLB voornemens om nieuwe applicaties aan te schaffen en gekwalificeerd personeel in dienst te nemen om dit op orde te krijgen. Het Cft heeft met het OLB afgesproken dat een aantal cruciale functies uiterlijk december 2017 ingevuld zullen worden en dat per jaareinde moet zijn gestart met de implementatie van de afgeronde trajecten. Een spoedige implementatie van de nieuwe of herijkte processen en procedures is van belang om uiteindelijk te leiden tot een toereikende interne organisatie die gericht is op verbetering van de financiële administraties en het naleven van de wettelijke bepalingen.

Geïntegreerd middelen beheer en liquiditeiten

De liquiditeitspositie van Bonaire zoals dat blijkt uit het GMB, is in de eerste helft van 2017 met circa USD 2,4 miljoen toegenomen tot USD 14,2 miljoen. De verbetering van de liquiditeitspositie is mede vanwege een intensievere inning van motorrijtuigenbelasting en erfpachtmiddelen. Het Cft heeft de afgelopen jaren Bonaire geadviseerd een prudent liquiditeitenbeheer te blijven voeren gericht op het creëren van een liquiditeitsbuffer en het verbeteren van het werkkapitaal.

Sint Eustatius

Begrotingscyclus 2015-2017

Verantwoording jaarrekening 2015
De jaarrekening 2015 is sinds medio november 2016 in concept gereed. Door diverse oorzaken en onvolkomenheden neemt de accountantscontrole veel tijd in beslag en is thans nog niet gereed. De deadline voor het opleveren van een gecontroleerde jaarrekening zoals opgenomen in de Wet FinBES (15 juli 2016), wordt derhalve aanzienlijk overschreden.

De concept jaarrekening toont een tekort van circa USD 631.000. Na verwerking van de door de accountant aangegeven wijzigingen is het tekort verlaagd tot circa USD 565.000. Aangezien de accountantscontrole nog niet is afgerond kan dit bedrag nog wijzigen. In de door de eilandsraad op 29 juni 2017 vastgestelde begroting 2017 wordt gecompenseerd voor het eerder genoemde tekort 2015 van USD 631.000. Het tekort 2015 was het gevolg van een aantal incidentele effecten, waaronder:

- Circa USD 235.000 i.v.m. het opvoeren van “vakantiegeld” op de balans. Op grond van de BBV BES dienen openbare lichamen deze verplichting te administreren, Sint Eustatius had dit in tegenstelling tot Bonaire en Saba nog niet gedaan.
- Circa USD 240.000 i.v.m. een verloren rechtszaak (onjuist toepassen van ontslagprocedure).
- Circa USD 98.000 i.v.m. de nieuwe CAO die in 2016 is overeengekomen en waarbij USD 500,- per medewerker aan premie 2015 verschuldigd is.

Uitvoering begroting 2016
Door de inzet van de tijdelijke inhuur (een accountantskantoor) is in een relatief korte periode (eind juli t/m begin september) de administratie van 1 januari 2016 tot en met eind september 2016 gecontroleerd en gecorrigeerd. De tijdelijke inhuur heeft eveneens de administratie over de maanden september t/m december achteraf gecontroleerd en in januari 2017 een 4^{e} uitvoeringsrapportage 2016 opgesteld. Deze toont een overschot van circa USD 543.179, waardoor het tekort 2014 ad USD 505.792 geheel wordt gecompenseerd. Het positieve saldo kan nog wijzigen bij het opstellen van de jaarrekening 2016 en naar aanleiding van de accountantscontrole.

De deadline voor het opleveren van een gecontroleerde jaarrekening 2016 zoals opgenomen in de Wet FinBES is 15 juli 2017. Deze deadline wordt niet gerealiseerd, op 14 juli 2017 is door het bestuurscollege uitstel gevraagd tot 31 oktober 2017. Gegeven de huidige stand van zaken van het financieel beheer is het niet realistisch deze termijn te verkorten en het Cft adviseert de Minister van BZK dan ook om uitstel te verlenen. Het nog niet beschikbaar hebben van de jaarrekening 2015 is een oorzaak voor de vertraging met de jaarrekening 2016. Een tweede oorzaak is de onvoldoende capaciteit van de unit financiën. Door externe ondersteuning sinds maart 2017 is de capaciteit van de unit financiën versterkt en worden vorderingen gemaakt. Echter de focus heeft gelegen op het opstellen van een aangepaste begroting 2017, het controleren en corrigeren van de administratie over het eerste kwartaal 2017 en het afronden van de jaarrekening 2015. De jaarrekening 2016 moet aldus nog worden opgesteld en gecontroleerd door de accountant.

Begroting 2017
Op 5 december 2016 heeft de minister van BZK zijn goedkeuring onthouden aan de op 14 november 2016 door de eilandsraad van Sint Eustatius vastgestelde begroting 2017. Op 13 april jl. heeft het Cft van het bestuurscollege een aangepaste ontwerpbegroting ontvangen. Het Cft advies is uitgebracht op 26 april, waarin het Cft vaststelt dat de ontwerpbegroting inkomsten bevat op grond van de overeenkomst met NuStar, welke door de minister van BZK als niet rechtsgeldig werd beschouwd. Ook zijn tegenover deze inkomsten al uitgaven geboekt. Het Cft heeft in zijn advies aangegeven dat dit zal leiden tot het onthouden van goedkeuring aan de begroting door de minister. Daarom heeft het Cft aangegeven dat het van belang is zo spoedig mogelijk tot een aangepaste rechtsgeldige overeenkomst met NuStar te komen. Temeer ook aangezien de hiermee gepaarde inkomsten onontbeerlijk zijn voor het ordelijk uitvoeren van de overheidstaken en het financieren van de outsourcing van de financiële administratie.

Het bestuurscollege heeft op basis van het Cft advies en input van de centrale commissie van de eilandsraad besloten diverse aanpassingen op de ontwerpbegroting door te voeren. Daardoor is aan het advies van het Cft opvolging gegeven. Wat betreft de in de begroting opgenomen inkomsten van NuStar heeft het bestuurscollege de keuze gemaakt om de NuStar overeenkomst aan te passen. De begroting 2017 is vastgesteld door de eilandsraad op 29 juni en is medio juli ingediend bij de minister van BZK ter besluitvorming. Het Cft heeft begrepen dat de betreffende overeenkomst met NuStar, in overleg met de Landsadvocaat en de diverse betrokken advocaten, is aangepast. Dit heeft geleid tot de ondertekening van een aangepaste overeenkomst op 31 juli.

De eerste uitvoeringsrapportage 2017 had op basis van de Wet FinBES uiterlijk eind april moeten zijn ingediend. Het Cft heeft wegens het uitblijven daarvan op 16 mei een rappelbrief verzonden. Op 8 juni is een concept uitvoeringsrapportage over het eerste kwartaal ontvangen. Het Cft heeft deze doorgesproken en geadviseerd diverse aanpassingen te doen. Op 28 juli heeft het Cft de aangepaste uitvoeringsrapportage ontvangen.

Overige onderwerpen

Financieel beheer
Eind 2016 is door de minister van BZK besloten voorafgaand toezicht in te stellen op de begroting 2017. Door het uitblijven van een goedgekeurde begroting 2017 is sinds 1 januari 2017 echter toestemming nodig van de minister van BZK voor het aangaan van nieuwe verplichtingen. Geconcludeerd moet worden dat het bestuurscollege de door de minister van BZK vastgestelde procedure in het eerste halfjaar van 2017 niet volledig heeft gevolgd. Er zijn betalingen verricht die niet vooraf waren goedgekeurd door de minister van BZK.

De voortgang m.b.t. het plan van aanpak ter verbetering van het financieel beheer is te beperkt. Het bestuurscollege heeft begin 2017 de keuze gemaakt om de in 2016 uitgebleven structurele verbeteringen bij de unit financiën op een andere manier aan te pakken. De financiële administratie, de salarisadministratie en de training en opleiding van de medewerkers van de unit financiën worden voor een langdurige periode uitbesteed aan een extern kantoor. In de door de eilandsraad vastgestelde begroting 2017 zijn de daaruit voortvloeiende lasten begroot. In de praktijk is deze uitbesteding gestart. De formele overeenkomst daartoe moet nog worden getekend, waarvoor zoals aangegeven toestemming van de minister van BZK benodigd is.

Geïntegreerd middelen beheer en liquiditeiten

De liquiditeitspositie van Sint Eustatius conform het GMB is in de eerste helft van 2017 met circa USD 1,0 miljoen toegenomen tot USD 9,0 miljoen. Deze stijging komt doordat de kortlopende schulden, zoals pensioenverplichtingen niet worden afgedragen. Bij daadwerkelijke betaling zal de liquiditeitspositie dus afnemen. Anderzijds toont de door de eilandsraad vastgestelde begroting 2017 een overschot in verband met de compensatie van het tekort 2015. Bij realisatie heeft dit een positief effect op de liquiditeitspositie. Het Cft heeft Sint Eustatius geadviseerd een prudent liquiditeitenbeheer te voeren gericht op het creëren van een liquiditeitsbuffer en het verbeteren van het werkkapitaal.

Saba

Begrotingscyclus 2016-2017

Verantwoording jaarrekening 2016
De jaarrekening 2016 is op 7 juni door de eilandsraad vastgesteld en op 6 juli door het Cft ontvangen ter doorgeleiding naar BZK. Aldus is voor de deadline zoals genoemd in de Wet FinBES (15 juli) de jaarrekening met bijbehorende stukken opgeleverd. De externe accountant heeft de jaarrekening van Saba voor het derde jaar op rij voorzien van een goedkeurende accountantsverklaring voor zowel getrouwheid als rechtmatigheid.

De jaarrekening 2016 toont een overschot van USD 69.063. Daarmee is een beduidend lager overschot gerealiseerd dan oorspronkelijk begroot (USD 807.011) en was voorzien bij de laatste begrotingswijziging (USD 331.755). Dit wordt veroorzaakt door diverse tegenvallers waardoor de lasten hoger zijn uitgevallen. Het betreft onder andere een hoge dotatie aan de pensioenvoorziening voor (voormalige) politiek gezagsdragers en de financiële gevolgen van de nieuwe CAO alsmede gestegen kosten voor onderhoud, de vuilstortplaats en energie. Door het laten vrijvallen van de in 2013 gevormde bestemmingsreserve onderhoudskosten is een eenmalige bate van USD 111.688 gerealiseerd en is een tekort vermeden.

De eigen inkomsten van Saba, de “local levies”, bedroegen in 2016 USD 1,0 miljoen en zijn daarmee op eenzelfde niveau als 2015. Dit is in lijn met de zienswijze van het bestuurscollege dat “de eigen inkomsten niet significant zullen toenemen aangezien de kosten van levensonderhoud al erg hoog zijn op Saba”. Saba geeft in de jaarrekening 2016 aan een risico te zien met betrekking tot de pensioenrechten die voor 10-10-2010 zijn opgebouwd bij het voormalige APNA. Deze zijn in het verleden mogelijk niet goed geadministreerd wat kan leiden tot aanvullende lasten.

Uitvoering begroting 2017
De begroting 2017 is behoedzaam opgesteld maar biedt slechts beperkt ruimte om onvoorziene tegenvallers op te vangen. Saba geeft aan dat niet alle kosten voor onderhoud zijn begroot. Het begrotingstotaal bedraagt USD 11.550.989, een lichte stijging van USD 90.243 ten opzichte van 2016. In de begroting is rekening gehouden met een overschot van USD 440.000 voor het aflossen van renteloze leningen aan de ministeries van BZK, OCW en I&M. In de begroting 2016 werd nog een overschot van USD 807.011 gepresenteerd. De aflossingstermijnen voor de renteloze lening met betrekking tot onderwijshuisvesting (OCW) en het terugbetalen van het doelsaldo (BZK) zijn in overleg met BZK aangepast. Daardoor is het benodigde overschot in 2017 lager. De USD 367.011 die vrijkomt door verlaging van het overschot is bestemd voor onderhoud (met name gebouwen) en de stijging van de personeelskosten. Naast het verlagen van de aflossingsverplichting voor 2017 wordt door BZK de integrale middelen, specifiek bedoeld voor sociaaleconomische projecten, structureel beschikbaar gesteld aan Saba. Hierdoor hoeven niet langer projectvoorstellen geschreven te worden om aanspraak te maken op deze middelen.

De eerste uitvoeringsrapportage 2017 is op 5 mei 2017 door het Cft ontvangen. Deze was voorzien van een begrotingswijziging, waarop het Cft op 19 mei 2017 positief heeft geadviseerd en welke ter

vaststelling bij de eilandsraad ligt. Na vaststelling dient deze te worden voorgelegd aan de minister van BZK ter besluitvorming. De eerste uitvoeringsrapportage toont aan dat de begrotingsuitvoering volgens plan verloopt. Uit de eerste begrotingswijziging volgt dat het totaal aan baten en lasten wordt verhoogd met een bedrag van USD 571.537 waardoor het begrotingstotaal uitkomt op USD 12.122.526. De bijstelling van de bijzondere uitkeringen welke door de vakdepartementen beschikbaar worden gesteld heeft een verhoging van zowel de baten als de lasten met USD 561.037 tot gevolg. De overige begrotingswijzigingen hebben een verhoging van de baten en de lasten met USD 10.500 tot gevolg.

Overige onderwerpen

Financieel beheer
Saba heeft de kwaliteit van het financieel beheer goed op orde: Saba stelt realistische begrotingen op, realiseert al enkele jaren overschotten en heeft voor het derde jaar op rij een goedkeurende accountantsverklaring bij de jaarrekening verkregen voor zowel getrouwheid als rechtmatigheid. De afhankelijkheid van medewerkers in bepaalde posities is lastig te mitigeren gegeven de kleinschaligheid van Saba, en dit maakt het financieel beheer kwetsbaar.

Geïntegreerd middelen beheer en liquiditeiten
De liquiditeitspositie van Saba conform het GMB is in de eerste helft van 2017 met circa USD 4,1 miljoen afgenomen tot USD 10,1 miljoen. De liquiditeitspositie bestaat voor een groot deel uit bijzondere uitkeringen die nog tot besteding moeten komen.